

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat

Berle Sanford Rosenberg tenor operaénekes

Isaszegi Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Mészáros Gusztávné

..... (aláírás)

Isaszeg, 2023. február 28.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Mészáros Gusztávné
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Mészáros Gusztávné
Levelezési cím: 2117. Isaszeg. Templom utca 31.
Telefonszám: 06-70-334-6401
E-mail cím: meszarosgusztavne@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése
Berle Sanford Rosenberg operaénekes munkássága
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
ipari és műszaki megoldások **kulturális örökség X** sport
természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
Isaszeg, Kossuth Lajos u.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
települési x tájegységi megyei külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Belcanto-technikával sokan próbálnak énekelni a világon ám olyan színvonalon nagyon-nagyon keveseknek sikerül, mint Berle Sanford Rosenbergnek. Féltucatnyi CD bizonyítja: csodálatos hangja volt, döbbenetesen tudta is azt használni. Pesten is rengetegen emlékezhetnek rá, az Operában számos főszerepet énekelt-gyönyörűen.

Ki ő, mi történt vele, hova tűnt és miért?

1951-ben született New Yorkban, erdélyi magyar zsidó szülőktől. Nagyszülei vándoroltak ki Amerikába, s a gyerek Berle hatéves korában állójeggyel bekerült a Metropolitan ülőadására. Ott és akkor eldöntötte: ő operaénekes lesz. Ekkortól mindent ennek a célnak rendelt alá. Az általános iskola, a gimnázium mellett folyamatosan vendéglőben dolgozott, hogy előteremtse a pénzt a zenei tanulmányokra. Hamar kiderült: érdemes is. Bármelyik kórusban énekelt, pillanatok alatt Ő kapta meg a szólókat, s amikor elvégezte a Philadelphiai Conservatoriumot, olyan mesterekhez került, mint Rita Pata, Carlo Bergonzi.

Egészen fiatalon kezdett belcantot énekelni, így ennek tökéletesítésére átjött Olaszországba. A La Scalába Dante Mazzola és Adalberto Tonnini képezte, miközben megtanult olaszul.

Fölfigyeltek rá, kezdett befutni. Végigénekelte fél Európát. Milánó, Bergamo, Verona, Torino, Firenze, Róma, aztán nemzetközi fesztiválok: Val de Charente, Assisi, Wrocław, Cantaus, Temesvár, Kaposvár, St. Gallen. Sok-sok jótékonyági koncert, míg a Máltai

Lovagrend lovaggá ütötte, s megkapta a Cavaliere di San Marco rendet, a legmagasabb kitüntetést, amit külföldi elnyerhet. Svájcban debütált operistaként a Bohémélet Rodolphe szerepében- és aztán Budapesten.

Első pesti érkezésekor azt mondta – Most hazaérkeztem. Elég volt az állandó költözködésből, itt akarok élni! – Idetelepült és azonnal szerződte az Operaház. A Rigoletto címszerepe, Rodolphe a Bohéméletben, Pinkerton a Pillangókisasszonyban, Romániában Edgar a Lamermoori Luciában – óriási siker mindig és mindenütt. Pályája szédítő ívben emelkedett. Éppen elmúlt negyven, tehát előtte állt az összes nagy szerep. Naptára öt évre előre tele volt meghívásokkal, fellépésekkel koncertekre, a nagy operákba.

Berle-nek kétségkívül volt egy kis pocakja, zavarta őt, rászánta magát egy plasztikai műtetre, amelynek sebei azonban elfertőződtek. Két hétig feküdt kómában, tíz-egynehány műtétet kellett végrehajtani rajta. Ami azonban az igazi tragédia: a sok műtét közül az egyiknél megrepedt a légsőve.

Bár az orvosi műhiba rettenetes következményeitől súlyos beteg maradt, nem akarta feladni. Újra, továbbra is énekelni próbált. Saját ujjával tágította tönkre ment torkát, gégejét, folyamatosan gyakorolt, elvállalta a Bohéméletet Tokody Ilonával. Elcsuklott a hangja már nem bírta a magas regisztereket. Beinjekciózták, ezt az egy előadást valahogy túlélte, de szembesülnie kellett vele: vége. Nem szabad többet operaszínpadra állnia. A betegségtől egyébként is 80 kilót hízott, asztmás lett. Verdi Requiemje lett volna a következő, azt már nem énekelte el. Berle úgy döntött, tanítani fog, átadja belcanto-tudását a fiatalabbaknak. Belcanto – akadémia tervezett megalakítani, ha már ő maga nem énekelhet. Életét a zenére tette föl. Számptalan Isaszegre látogató vendégeinek mutatta meg településünk kincseit! Isaszegen a Gábor Dénes Iskolában, a Kúriában, a Damjanich János Általános Iskola - a Klapka György Általános Iskola -, illetve az Dózsa György Művelődési Otthon jótékonyági rendezvényein az éppen akkor meghívott vendégeivel kápráztatták el a közönséget. A Szabadságtörekvések Emléktemplomában tanítványaival, barátaival a városi ünnepi megemlékezésen vettek részt. Meg kell említeni a Swed szoprán Éva Helde-t, aki sokszor szerepelt az isaszegi művelődési ház koncertjein, valamint a CD lemezét is a hazánkban készítette el! Szép sikereket értek el tanulói, pld. László Boldizsár is. A Csata Táncegyüttes zászlaját Ő adományozta, melyet a Szent István templomban Gulyka József prépost atya szentelt meg. Zászlóánya felesége, Skribek Mária és Mészáros Gusztávné voltak. Az Asszonykórus egyik születésnapjára készült szoknyák megvásárlását Ő is támogatta. Nagyon jó hangulatot varázsolt barátaival a Liget téri Íz-csatán!

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Kivételes hangja, élvezetes fellépései, derűs hangulata, jókedve, kedves szavai teszik feledhetetlenné a helyi rendezvényeinket. Isaszeg zenei életének meghatározó alakja.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<https://www.youtube.com/watch?v=z0DhJBeaP08> OPERA, OPERETT GÁLA, BERLE SANFORD ROSENBERG ÉS BARÁTAI 2017. augusztus 12.

<https://www.youtube.com/watch?v=yELAKWpVIWU>
2017. december 9. Berle Sanford Rosenberg és barátai Karácsonyi koncert

<https://www.youtube.com/watch?v=uPEQOioZrl8>

2016.aug.2. A Belcanto énekiskola és barátai előadó estje

<https://www.youtube.com/watch?v=3Y0L-4pCrgg> 3.rész

<https://www.youtube.com/watch?v=wmk6Cif4cXU> Ave maria Ref.templomban 2019. ápr. 5.
Isaszegi Történelmi Napok

https://www.facebook.com/berlerose/?locale=hu_HU

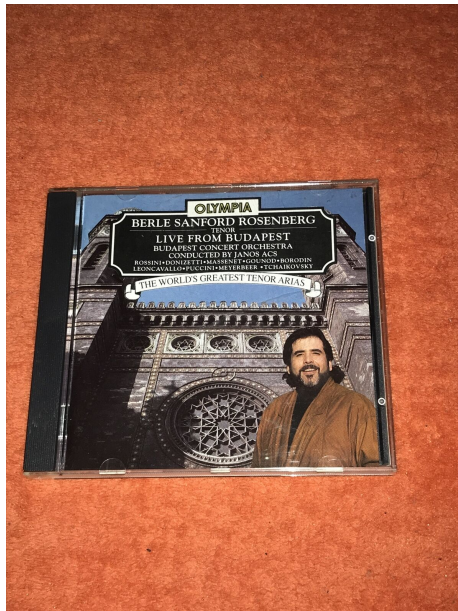
<https://www.jegy.hu/program/a-belcanto-mester-es-tanitvanyai-berle-sanford-rosenberg-eletmu-koncertje-91520>

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat